

7

suositusta

kouluhyvinvoinnin lisäämiseksi

	KOULUHENKILÖKUNNALLE	OPETUSVIRANOMAISILLE JA PÄÄTTÄJILLE
1 YHDEN- VERTAISUUS	<p>Koulun tulee luoda lapselle syrjinnästä vapaa ja tasa-arvoinen ympäristö, jossa jokainen voi olla vapaasti yksilöllinen, omanlaisensa.</p> <p>Yhteiskunnallista eriarvoisuutta aiheuttavat tekijät, kuten lapsen perheen yhteiskunnallinen asema, etninen tausta tai asuinalue, heijastuvat myös koulumaailmaan. Usein koulu myös ylläpitää ja vahvistaa näitä jakolinjoja. Näin ei saa olla, vaan koulun on kehitettävä keinoja, joiden avulla eriarvoistavia rakenteita voidaan murtaa.</p>	<p>Koulujärjestelmä ylläpitää ja vahvistaa yhteiskunnallista eriarvoisuutta. Tämä on tunnustettava ja on alettava luoda syrjäytymistä ehkäisevää koulutuspolitiikkaa.</p>
2 LAPSEN ETU	<p>Koulun tulee varmistaa, että resursseja kohdennettaessa lapsen etu toteutuu.</p> <p>On myös kysyttävä, onko esimerkiksi koulun työjärjestys tai päiväohjelma tehty lapsen edun näkökulmasta ja ovatko opetusmenetelmät lapsiystävällisiä.</p>	<p>Lapsen etua on harkittava ensisijaisena, kun päätetään koulutuksen resursoinnista tai suunnitellaan säästötoimenpiteitä.</p> <p>Lapsen etu tulee varmistaa riittävällä resurssin kohdentamisella; opetusmateriaalien, luokka- ja toimitilojen, kouluterveydenhuollon, kouluaterioiden ja koulukuljetusten tulee olla asianmukaisia ja riittäviä.</p>
3 OIKEUS KEHITTÄÄ MAHDOLLISIMMAN TÄYSIMÄÄRÄISESTI	<p>Lapsen kehittyminen tulee ymmärtää laajasti. Se kattaa sekä fyysisen, henkisen, tunneperäisen, tiedollisen, sosiaalisen että kulttuurisen kehityksen.</p> <p>Koulun tulee luoda oppilaille olosuhteet, jossa jokainen voi oppia ja kehittyä omien kykyjen ja taitojensa mukaisesti, luokka-asteesta tai luokan koosta riippumatta. Koulun tulee tukea yksilöllisyyttä ja rohkaista jokaisen lapsen persoonallisuuden, taitojen ja lahjojen kehitystä niiden täyteen mittaansa.</p> <p>Opetuksen menetelmiä ja sisältöjä on kehitettävä niin, että oppiminen tuottaa iloa ja onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle.</p>	<p>Opetussuunnitelmissa ei pidä keskittyä liikaa tietotaidollisten saavutusten tavoitteluun. On painotettava koulutyön rakentamista myös iloa tuottavaksi.</p>

4 OPPILAIDEN OSALLISUUS

KOULUHENKILÖKUNNALLE

Oppilaiden osallistumista ei pidä rajoittaa erillisiin osallisuusohjelmiin tai -järjestelmiin, kuten oppilaskuntatoimintaan, vaan se on saatava osaksi kouluarkea.

Koulun tulee tarjota keinoja, jotka kannustavat jokaista oppilasta osallistumaan mielipiteiden ilmaisuun ja päätöksentekoon.

Oppilaat tulee ottaa mukaan päättämään myös opetuksen periaatteista, sen käytännön järjestelyistä ja kouluympäristön viihtyisyydestä.

Oppilaiden toiveet tulee toteuttaa aina, kun se on mahdollista, sillä ne ovat yhtä tärkeitä kuin koulun aikuisten mielipiteet.

OPETUSVIRANOMAISILLE JA PÄÄTTÄJILLE

Koulutuspoliittisen ohjannan on laajennettava oppilaiden osallistumista päätöksentekoon.

Eri viranomaistahojen (ministeriö, opetushallitus, opetuslautakunta, opetusvirasto) on kehitettävä järjestelmiä, joilla ohjataan oppilaiden kuulluksi tulemistä kouluasioissa.

5 VERTAIS-SUHTEET

Oppilaiden keskinäisiin suhteisiin liittyy usein ristiriitoja, joissa tarvittaisiin aikuisen kasvattajan tukea. Oppilaiden ja opettajan välisen suhteen pitäisi siksi olla sellainen, että tätä tukea halutaan pyytää ja osataan antaa. Oppilaiden huolia ei saa sivuuttaa, vaan ne on nähtävä merkityksellisinä.

6 KOULUYMPÄRISTÖ

Kouluympäristö ei ole vain riittävää materiaa. Sen lisäksi on panostettava myös esteettisiin arvoihin ja yhdessäolon hetkiin, kuten koulun ateriahetkiin

Kouluympäristön suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan funktionaalisuuden ja helppohoitoisuuden lisäksi myös esteettiset ja käyttäjäystävälliset arvot.

VANHEMMILLE, MEDIALLE JA KOKO SUOMALAISELLE YHTEISKUNNALLE

7 SUHTAUTUMINEN KOULUUN

Koulujemme ja koulutusjärjestelmämme hyvien puolien esiintuomista pitää lisätä, sekä tehdä näkyviksi niitä asioita, joista kouluhyvinvointi syntyy.

Sen sijaan, että luomme lapsille mielikuvaa koulusta ”pakkopullana” on syytä ryhtyä tuottamaan myönteisiä kouluasenteita tukevia mielikuvia. Hyvän koulun rakentaminen on viime kädessä kaikkien yhteinen asia.